Foglalkoztatási és Szociális Bizottság
Az elnök

11.11.2025

Johan Van Overtveldt
elnök
Költségvetési Bizottság
BRÜSSZEL

Tárgy: az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapnak Svédország EGF/2025/003 SE/Northvolt referenciaszámú kérelme nyomán történő igénybevételéről szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (2025/0326(BUD))

Tisztelt Elnök Úr!

A fent említett eljárás keretében a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság azt a feladatot kapta, hogy nyilvánítson véleményt az Ön bizottsága számára, és úgy határozott, hogy levél formájában nyilvánít véleményt.

A Foglalkoztatási és Szociális Bizottság a 2025. november 11-i ülésén megvizsgálta a kérdést. Ugyanezen az ülésen a bizottság úgy határozott, hogy az alábbi véleményt nyújtja be a Költségvetési Bizottságnak mint illetékes bizottságnak.

Tisztelettel:

Li Andersson

VÉLEMÉNY

A. mivel a Northvolt (Northvolt AB) vállalatnál és leányvállalatainál, valamint 13 svédországi alvállalkozónál, beszállítónál és továbbfeldolgozó vállalatnál történt elbocsátásokra tekintettel Svédország 2025. június 16-án az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA) igénybevételére irányuló kérelmet nyújtott be az (EU) 2021/691 rendelet 8. cikke (1) bekezdésével összhangban; mivel a kérelmet az EGAA-rendelet 8. cikke (5) bekezdésének megfelelően további információkkal egészítette ki; mivel az elsődleges vállalat a NACE Rev. 2. rendszer szerinti gazdasági ágazatok közül a 71. ágazatban (Építészmérnöki tevékenység, műszaki vizsgálat és elemzés) működött; mivel a Northvolt vállalatnál történt elbocsátásokra főként Övre Norrland (SE33), Stockholm (SE11) és Östra Mellansverige (SE12) NUTS 2 régiókban került sor;

B. mivel Svédország kérelmét az (EU) 2021/691 rendelet 4. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti beavatkozási kritériumok alapján nyújtotta be, amely a támogatást a következőkhöz köti: legalább 200 elbocsátott munkavállaló egy négyhónapos referencia-időszak alatt egy vállalaton belül egy tagállamban, ideértve a beszállítók vagy a továbbfeldolgozó vállalatok körében elbocsátott munkavállalókat és/vagy a tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozókat is; mivel a kérelem értékelése után a Bizottság az EGAA-rendelet valamennyi vonatkozó rendelkezése alapján megállapította, hogy az EGAA-ból igénybe vehető pénzügyi hozzájárulás odaítélésének feltételei teljesülnek;

C. mivel a kérelem 5 829 olyan elbocsátott munkavállalóra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a Northvolt (Northvolt AB) vállalatnál és leányvállalatainál, valamint nyolc alvállalkozónál, beszállítónál és továbbfeldolgozó vállalatnál a 2024. november 28-tól 2025. március 28-ig tartó négyhónapos referencia-időszakban szűnt meg; mivel ezeken a munkavállalókon kívül a jogosult kedvezményezettek közé tartozik 657 olyan elbocsátott munkavállaló is, akiknek a tevékenysége a referencia-időszak előtt vagy azt követően szűnt meg; mivel a támogatható kedvezményezettek száma összesen 6 486;

D. mivel 2025. október 28-án a Bizottság az EGAA Svédország javára történő igénybevételéről szóló határozatra irányuló javaslatot nyújtott be, hogy támogassa a 800 megcélzott kedvezményezett munkaerőpiacra történő újbóli visszailleszkedését, és erről tájékoztatta a Parlamentet és a Tanácsot;

E. mivel az elbocsátásokhoz vezető esemény a Northvolt AB-t érintő jelentős szerkezetátalakítás, amelyet a vállalat 2025. március 12-i csődje követett; mivel a Northvolt AB-t 2016-ban alapították magánbefektetők, hogy a kínai gyártóktól való függőség csökkentése érdekében megpróbáljanak európai akkumulátorágazatot létrehozni; mivel 2022 júniusában Skellefteå településen megnyitották a Northvolt Ett nevű akkumulátorgyárat, a Northvolt Labs-ot pedig kutatási campusként hozták létre Västerås településen; mivel a Northvolt Ettnek nevezett gyárat azzal a céllal hozták létre, hogy elektromos autókhoz és energiatároláshoz lítiumion-akkumulátorokat

gyártson;

F. mivel azonban a termelési folyamat súlyos problémái gyorsan nyilvánvalóvá váltak, és 2023-ban a Northvolt Ettben a termelés az eredetileg tervezett kapacitásnak csak a 0,5%-át érte el; mivel e késedelmek miatt a Northvolt fő ügyfelei kénytelenek voltak visszavonni megbízásaikat; mivel ugyanakkor a kínai akkumulátorgyártók az állami támogatásoknak köszönhetően a Northvolt áraihoz képest féláron tudták értékesíteni akkumulátoraikat; mivel a kínai erőfölény következményeként és a kínai gyártóktól való függetlenségre törekedve a világ számos gazdasága erőteljesen támogatta saját akkumulátorgyártását, ami hatalmas akkumulátor-túlkínálathoz vezetett, és csak a kínai gyártók is képesek kielégíteni a teljes globális keresletet;

G. mivel 2025. augusztus 7-én a Lyten, egy amerikai induló innovatív vállalkozás bejelentette, hogy át kívánja venni a Northvolt akkumulátorgyártását; mivel az ügylet svéd hatóságok általi jóváhagyása jelenleg folyamatban van; mivel még mindig nem világos, hogy a termelés mikor kezdődhet meg, és hány munkavállalót lehet ismét felvenni;

H. mivel a Northvolt csődje a modern kor legnagyobb csődje Svédországban; mivel azonban a svéd hatóságok nem várnak jelentős hatást Västerås és Stockholm városára, miközben a több mint 5 000 elbocsátás súlyos hatást gyakorol Skellefteå városára (a városnak 36 000 lakosa, a körzetnek pedig 77 000 lakosa van), amit az is mutat, hogy a munkanélküliségi ráta a Northvolt csődjét követően 2,9%-ról 8,2%-ra nőtt; mivel ezért a svéd hatóságok úgy határoztak, hogy az EGAA-támogatást Skellefteåra összpontosítják, míg Västerås és Stockholm munkavállalóit tájékoztatják az EGAA-intézkedések lehetőségéről, és kérésre nyújtanak támogatást;

I. mivel az EGAA-támogatás éves maximális összege (2018-as árakon számítva) a 2024. február 29-i (EU, Euratom) 2024/765 tanácsi rendelettel módosított, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendelet 8. cikkében meghatározottaknak megfelelően 30 millió EUR;

ezért a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság felkéri a Költségvetési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi módosításokat:

1. emlékeztet arra, hogy az EGAA célja a kedvezményezettekkel való szolidaritás kinyilvánítása és a kedvezményezettek támogatása; úgy véli, hogy az EGAA-ból nyújtandó pénzügyi hozzájárulásoknak elsősorban olyan aktív munkaerőpiaci szakpolitikai intézkedésekre és személyre szabott szolgáltatásokra kell irányulniuk, amelyek a kedvezményezetteknek a munkaerőpiacra való gyors, tisztességes és fenntartható újbóli beilleszkedését célozzák, eredeti tevékenységi ágazatukon belül, vagy azon kívül; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy felkészítsék a munkavállalókat az európai gazdaság és társadalom sürgősen szükséges zöld és digitális átállására, és támogassák őket abban; ezzel összefüggésben megismétli, hogy az Unió – többek között az EGAA-n keresztül – fontos szerepet játszik abban, hogy az európai zöld megállapodással összhangban hozzájáruljon az igazságos átmenethez

szükséges képesítések finanszírozásához;

2. egyetért a Bizottsággal abban, hogy az EGAA-rendelet 4. cikke (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott feltételek teljesülnek, és hogy ezért Svédország jogosult az EGAA-rendelet értelmében nyújtandó 8 526 322 EUR összegű pénzügyi hozzájárulásra, ami a 14 210 537 EUR-t kitevő összes kiadás 60%-a, amely 13 663 977 EUR összegű személyre szabott szolgáltatásokra fordított kiadásokból, továbbá előkészítő, irányítási, tájékoztatási és nyilvánossággal kapcsolatos, valamint az ellenőrzési és beszámolási tevékenységekre szánt 546 560 EUR összegű kiadásokból áll;

3. Aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a munkavállalóknak új munkahely megtalálásához nyújtott támogatásokkal kapcsolatos bármilyen késedelem agyelszíváshoz vezethet, ami súlyos következményekkel járhat a régióra nézve, mivel sok munkavállaló csak a Northvolt miatt költözött át az észak-svédországi Skellefteåba; emlékeztet arra, hogy a megcélzott kedvezményezettek 29%-a 30 év alatti, 68%-a pedig 30 és 54 év közötti, 64%-uk pedig felsőfokú végzettséggel rendelkezik; hangsúlyozza továbbá, hogy a Northvolt munkavállalóinak 40%-a harmadik országbeli állampolgár volt, akinek munkavállalási és tartózkodási engedélye a foglalkoztatásától függött;

4. üdvözli, hogy Svédország jelezte, hogy a személyre szabott szolgáltatások koordinált csomagját a munkavállalókkal, azok képviselőivel és a szociális partnerekkel egyeztetve dolgozták ki, az EGAA-rendelet 7. cikkének (4) bekezdésével összhangban;

5. megállapítja, hogy a munkavállalóknak nyújtandó személyre szabott szolgáltatások az alábbi intézkedéseket foglalják magukban: a) részletes értékelés és személyre szabott tervezés, b) álláskeresési tevékenységek és tanácsadás (coaching), c) saját vállalkozás indításának támogatása, d) induló vállalkozások beruházási támogatása (azok az álláskeresők, akik saját vállalkozást indítanak, lehetőséget kapnak arra, hogy legfeljebb 22 000 EUR összegű egyedi beruházási támogatást igényeljenek), e) munkaerőpiaci képzés, f) képzések a rendes oktatási rendszeren belül, g) „Lépések a munka világába” program (a különösen kiszolgáltatott helyzetben lévő kedvezményezettekre irányuló intézkedés, akiknek különleges támogatásra lehet szükségük a munkaerőpiacra való belépéshez vagy az oktatásban való részvételhez) és h) juttatások (gyakorlati juttatások, a saját vállalkozás indítására készülők támogatása, a kínált képzési intézkedésekben aktívan részt vevőknek nyújtott tevékenységi támogatás, mobilitási támogatás, amely fedezi az utazási és költözési költségeket, amennyiben új munkahelyet találnak egy másik régióban, a városon kívüli állásinterjúkon való részvétel utazási költségei);

6. hangsúlyozza különösen az EGAA-rendelet 7. cikke (2) bekezdésének fontosságát, amely előírja, hogy a koordinált csomagnak előre kell jeleznie a jövőbeli munkaerőpiaci kilátásokat és a szükséges készségeket, amelyek összeegyeztethetők az erőforrás-hatékony és fenntartható gazdaságra való átállással, különös tekintettel a digitális ipar korában szükséges készségek terjesztésére; a tananyag olyan területekre terjed ki, mint a programozható logikai vezérlők (PLC) használata, az ipari

automatizálás, a digitális gyártásirányítás, az energiahatékony technológia és az alapszintű programozás.

7. hangsúlyozza, hogy Svédország megerősítette, hogy az EGAA által támogatott intézkedések nem részesülnek pénzügyi hozzájárulásban más uniós pénzügyi eszközökből;

8. emlékeztet arra, hogy az EGAA-rendelet 7. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerint a koordinált csomag magában foglalhat különleges, korlátozott időre szóló – így többek között gyermekgondozási támogatások kifizetésére vonatkozó – intézkedéseket is az álláskeresők javasolt tevékenységekben való részvételének megkönnyítése érdekében.